

Пєлих А. А.

МЕТОДИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Формування методичної культури майбутніх магістрів з професійної освіти є необхідною умовою ефективної і раціональної організації професійної педагогічної діяльності.

Методична культура – це інтегральний показник загальної і професійної культури майбутнього педагога професійного навчання виявляється в його методичній діяльності, раціональному, естетичному, витонченому вирішенні методичних завдань. Методична культура майбутнього педагога професійного навчання в умовах інноваційної освіти передбачає новий зміст професійно-педагогічної діяльності, який обумовлює наявність готовності педагогів освоювати і впроваджувати інновації, затребувані нової освітньої ситуацією, самостійно розробляти інновації, що дозволяють оновлювати і модернізувати освіту тощо.

Методична культура повинна відображати специфіку інноваційної педагогічної діяльності, успішність якої залежить від правильного вибору мети: від усвідомлення цієї мети; від розуміння сутності; від основних особливостей нової технології навчання; від психологічної складової особистості майбутнього педагога професійного навчання; від нормативної (забезпечення документацією), методичної (забезпечення літературою), ресурсної (забезпечення необхідними посібниками та створення умов для проведення експерименту), психологічної (прояв інтересу до діяльності, її оцінка) підтримки.

Для з'ясування сутнісних характеристик методичної культури майбутнього педагога професійного навчання спочатку звернемося до розгляду понять «культура», «професійна культура», «педагогічна культура».

Поняття «культура» включає в себе численні різноманітні характеристики, що вимагає або стиснення його змісту, або обмеження суті загальною абстракцією.

Певну культуру характеризує система цінностей, що є результатом тієї духовної роботи, яка здійснюється всім суспільством. Це означає, що кожна людина створює відповідні цінності знову і знову, завдяки чому формуються ціннісні відносини, що утворюють світ культури і що є первинними факти людського досвіду, через які тільки можна зрозуміти внутрішні закономірності розвитку і функціонування суспільства.

Розглянувши феномен культури, можна виділити важливі для нашого дослідження аспекти даного явища: 1) культура – це наскрізна характеристика всієї соціальної системи, отже, прояв її специфіки буде пронизувати будь-яку діяльність, культура проявляється у творчій діяльності, за допомогою реалізації мотивів і цінностей особистості; 2) предметом культури є, перш за все, людино-творчість, становлення особистості. Вхідження людини в соціальні відносини можливо тільки через прилучення до професійної праці за допомогою професійної культури.

Поняття «професійна культура» розглядається багатьма дослідниками як атрибутивна властивість певної професійної групи людей, що є результатом поділу праці. Вона, будучи найважливішим показником соціальної зрілості особистості, є комплексом особистісних знань, умінь і навичок, якостей, що визначають готовність до реалізації своїх сутнісних сил у конкретній галузі суспільного виробництва.

Специфіка професійної культури педагога професійного навчання обумовлена особливостями професійної діяльності особистості фахівця. Процес формування професійно-педагогічної культури майбутнього педагога професійного навчання розуміється як зростання, становлення і розвиток в педагогічній діяльності, особистісних якостей і здібностей, як активне якісне перетворення особистістю педагога свого внутрішнього світу, що приводить до творчої самореалізації особистості в професії.

Педагог професійного навчання, організовуючи певним чином педагогічну діяльність, транслює соціальний досвід людства здобувачам освіти через фільтр власної культурної інтерпретації в міру того, що і як він засвоїв сам з цього досвіду. Виховати особистість, що саморозвивається, в ході прилучення її до культури може тільки педагог, який керується у педагогічній діяльності високими цілями культури і адекватно вміє відбирати інноваційні способи взаємодії зі здобувачами освіти. Звідси очевидний взаємозв'язок загальної та професійної культури педагога: педагогічна культура базується на загальній культурі і з урахуванням специфіки його діяльності є частиною загальнолюдської культури, що інтегрує історико-педагогічний досвід і регулює педагогічну взаємодію.

Таким чином, місце феномена «методична культура» в системі категоріальних відносин може бути представлене у вигляді рис.1.

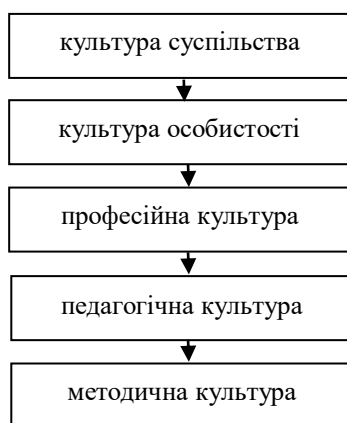

Рис. 1. Методична культура майбутнього педагога професійного навчання в системі культури особистості і суспільства

Розглянувши подані підходи і сучасні тенденції освіти, ми вважаємо, що методична культура педагога професійного навчання є базовою основою в педагогічному професіоналізмі. Представлене розуміння методичної культури майбутнього педагога професійного навчання засноване на тому, що сучасне суспільство гостро потребує компетентних людей, здатних проявляти високу адаптивність і готових до вирішення нових завдань і адекватному сприйняттю прогресивних нововведень, зацікавлених у підвищенні ефективності діяльності, які планують майбутнє і готових брати на себе відповідальність.

Рівень професіоналізму педагога професійного навчання у сучасних умовах визначається загальною, професійною та педагогічною культурою, знаннями методики і технологій, а також рівнем сформованості методичної культури, як компонента професійної майстерності, яка виражається в оптимальній організації педагогічного процесу в закладі освіти та досягнення високої якості навчання, розвитку та виховання здобувачів освіти.